

Hekser fastlåst i historie

Som tilskuer speider man etter en vilje i oppsetningen til å reflektere over hva hekseriet egentlig var for noe. Tenkte ingen på 1500-tallet over om det var riktig å brenne mennesker levende?

OPERA

Anne Pedersdotter (1971)

Av Edvard Fliflet Bræin

Regi: Knut Hendriksen

Solister: Ingela Brimberg, Carsten Stabell, Tomas Lind, Kari Samnøy m.fl Forsvarets Musikkorps Vestlandet, dirigent Peter Szilvay

Kor Vest og Collegium Musicum

Bergenhus festning

Festspillene i Bergen

og Den Nye Opera

Man kommer aldri til en kunstnerisk opplevelse med blank bevissthet. Ett av mine baktepper for operaen Anne Pedersdotter på Festspillene i Bergen fredag var Vinge og Müllers utgave av Ibsens Vildanden i Oslo tidligere denne uka.

Anne Pedersdotter er skrevet som en opera, Vildanden er det ikke. Likevel er det interessant å holde de to oppsetningene opp mot hverandre som scenekunst. Litt fordi de er to ytterpunkter i Festspillenes scene-program over tid (Vildanden var den store snakkisen i fjor), men mest fordi de er to helt ulike forståelser av hva et verk er og hva det betyr å iscenesette det.

Der Vinge sprenger Ibsen i fillebiter, er oppsetningen av Anne Pedersdotter på Bergenhus et samvittighetsfullt arbeid for å binde et verk sammen. Vinges Vildand kan sample og nærlese sårheten mellom to replikker i Ibsens tekst, vrenge den og strekke den ut over flere timer for å undersøke den. I Anne Pedersdotter legges det omhyggelig sten på sten for gjengi en forutbestemt dramatisk helhet så godt som mulig.

Den ene av disse inngangene til et verk er ikke i seg selv riktigere enn den andre. Men Vinges sterke forpliktelse til å undersøke innholdet i utsnittene han velger ut, gjør hans forestilling til en tolkning. Anne Pedersdotter blir mer en gjengivelse.

En ektemann og en sønn fortviler fordi Anne Pedersdotter må dø og begge elsker henne. Men alle på scenen ser ut til å akseptere hekseri som et objektivt fenomen. FOTO: MAGNUS SKREDE

Når det er sagt, er det en god gjengivelse. Den er musikalsk gjennomarbeidet. Sangerprestasjonene er i orden, og Edvard Fliflet Bræins karakteristiske melodiske fraseringskinner igjennom filteret som arrangementet for korps nødvendigvis lager. De første to delene har også en burlesk letthet som fin kontrast til det dramatiske, en letthet som forsvinner litt etter hvert som operaen nærmer seg slutten.

Dramatisk er oppsetningen flatere. På scenen er vi på 1500-tallet, i samtida til den historiske Anne Pedersdotter som skuespillet bak librettoen forteller om. Det store spørsmålet er om Anne Pedersdotter er en heks. En ektemann og en sønn fortviler

fordi hun må dø og begge elsker henne. Men alle på scenen ser ut til å akseptere hekseri som et objektivt fenomen. Som tilskuer speider man etter en vilje i oppsetningen til å reflektere over hva dette hekseriet egentlig var for noe. Tenkte ingen på 1500-tallet over om det var riktig å brenne mennesker levende? Kan kvinner lastes for at menn blir tiltrukket av dem? Er Merete Beyer som angir heksen, et sannhetsvitne, eller er hun en manipulerende svigermor med tvilsom agenda?

Bræins verk åpner opp for flere fortolkningslag og motsetninger enn denne oppsetningen gjør bruk av. Det er en styrke for verket, et argument for at det står på

Festspillenes program og for at nye versjoner kan stå på andre operaprogrammer senere. I dag arrangerer Festspillene en debatt om hvorvidt det finnes en nordisk operakanon. De har allerede svart på spørsmålet ved å programmere norsk scenekunst, både Vildanden og Anne Pedersdotter, og det er å håpe at de fortsetter med dette, uavhengig av om denne versjonen av Anne Pedersdotter blir stemt inn eller ut av det gode selskap. En kanon tar form ved at scenekunst blir produsert og diskutert.

kultur@dagsavisen.no

HILD BORCHGREVINK

Dennis Hopper er død

Den amerikanske skuespilleren og regissøren Dennis Hopper (74) døde av prostatakreft i sitt hjem i California lørdag. Han hadde vært syk siden september. Hopper debuterte som skuespiller i 1955, og spilte blant annet i «Rebel Without a Cause», og «Giant» før kjempesuksessen «Easy Rider» fra 1969. Der

TV-serier, inkludert en sentral rolle i «Cash», som han spilte til sin død. Hopper var også en anerkjent fotograf og kunstner.

både skrev, regisserte og spilte han, sammen med Peter Fonda. For «Easy Rider» ble Hopper nominert til Oscar. Det ble han også for «Hoosiers» fra 1966. Hopper gjorde også flere

AC/DC-ANMELDelse PÅ NETT: I går kveld gjestet de populære australske hardrockerne i AC/DC Oslo for tredje gang med sin Black Ice Tour, etter utsolgte konserter på Telenor Arena og Valle Hovin i fjor. Også konserten på Valle Hovin i går var utsolgt.

Dagsavisens Mode Steinkjers anmeldelse av konserten står å lese på

www.dagsavisen.no

ONSDAG 2. JUNI KL. 19 | 80,-

De hemmelige bestselgerne

Barnebokkveld for voksne

Ingunn Aamodt, Harald Rosenløw-Eeg og Ingelin Røssland

Singelkuttet: Bård Torgersen

BILLETTER 80,- PÅ WWW.LITTERATURHUSET.NO
PÅ LITTERATURHUSET 9 - 16 HVERDAGER
ELLER I DØRA FØR ARRANGEMENTET

Litteraturhuset